

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Szerb pártviszonyok.

Közel másfél év előtt egy országos képviselőkből álló szerb deputáció tiszteltett Tisza Kálmán miniszterelnöknel, szorgalmazva a szerb kongresszus egybe hívását. A belügyminiszter a diplomáciában párját ritkító nyíltsággal kijelentette a deputációnak, hogy kongresszus igenis össze fog hivatalni, de nem most, midőn a lefolyt ügyei sincsenek még véglegesen, hanem később; hogy a szerb egyház szervezete mérsékelt hierarchikus és nem preszbiteri; hogy a szerb nemzeti vagy politikai célokra nem fordítható és a mostani patriarcha elmozdítása, akit a korona megerősített, lehetetlenség.

Nagy volt ezért a harag a radikális körökben és a »Zasztava« akkor határozottan kijelentette, hogy ilyen »karikás orrú« kongresszus nekik nem kell; természetesen, mert törekvéseik a miniszteri nyilatkozattal homlokegyenest ellenkeznek.

Azóta a viszonyok nagyot változtak. A szerb politikai viszonyai ma teljes zűrzavart tüntetnek fel. Az a híres összetartás, az a fejelem, mely őket egységes egésznek fűzte össze, teljesen megbomlott. Törpe minoritásuk egységében erőt képviselt és némileg Deák Ferencnek is imponált a nemzetiségi törvény megalkotásakor. Ma mind ennek vége. Ezért simulekonyabbak ma a magyar állameszmével szemben mint voltak a közelmúltban.

A szerbek a múltban tagadhatlanul barátságosan álláspontot foglaltak el en gros a magyar állameszmével szemben. Pedig új hazájuk gyermekeiként ölelte őket keblére és panasza igaz és alapos okuk nem volt. Magyarország egész őszinteséggel fátyolt borított a közelmúltakra és irányukban semminemű megtorlással nem élt, de a szerbek közt mégis akadtak számosan, nevezetesen dr. Miletics Szvetozár és politikai iskolája, a kik határozott irány és cél nélkül egy ideig a magyar állameszme ellenében, a nép körében, tisztán a szenvedélyekre appellálva, Acheronta movebant.

Miletics élőhalottá lett. Ő valódi néptri-
bun volt, hus a szerb nép husából, vér az ő
véreből. Kódos politikai célzatai nagyon meg-
feleltek a szerb nép ábrándos politikájának.
Ő, egyedül csak ő tudott igazán népe nyelvén
beszélni, érzelmeit és képzelmet hevülésbe hozni.

De Miletics többé számba nem jöhet. Polit-
t teljesen, vagy majdnem teljesen visszavonult
a politikától, s csak nagy néha adja oda ne-
vét valami felhívás aláírásakor, mint ez leg-
újában is, a Zomborba összehívandó nagy kon-
ferencia érdekében történt. De ő erre a tanács-
kozássra nem jött el s általában aktív szerepet
nem játszik többé. És ezt helyesen teszi. Polit-
doktrinaer szónok, szalon ember s inkább koz-
mopolita, mint telivér szerb politikus. Ő maga
érzi legjobban, hogy nemzetiségi demagognak
nem való.

Tisza Kálmán politikája a nemzetiségi kér-
déseket, dekomponáló hatásával, páratlan viv-
mányokat ért el, ő adta meg a szerb nemzeti-
ségi chauvinizmusnak is a kegyelemdőfést. A
becskereki programot megbuktatta a kikindai,
a kikindait megbuktatta a zombori program,
és a zombori programot meg fogja buktatni
maga a kongresszus.

A becskereki radikális programot, mely
szerb szempontból a magyar állameszme taga-
dása, a magyar állameszme gyors erősödése
tarthatlanná tette. Maguk a szerbek is érezték
ezt és ezen érzelm hatás alatt történt, hogy
dr. M a x i m o v i c s, az utolsó kongresszus
világi elnöke, Miletics és Polit után a szerbek
közt kétségkívül a legfigyelemreméltóbb politi-

kus, kísérletet tett a nagykikindai programmal,
mely a magyar közjogi alapot elfogadva, a ma-
gyar állameszmét tisztelve, sikeressége esetében
hivatva lett volna a haldokló becskereki pro-
gramot eltemetni. Magyar és szerb szempont-
ból egyaránt sajnós, hogy a kísérlet nem sike-
rült és más eredménye alig lett mint az, hogy
kezdeményezője annak politikai áldozatává lett
és pedig oly teljesen, hogy a mostani kongres-
szusra kerület nélkül maradt. De balsikerének
önmaga volt oka, mert terve kivételére nem
választotta meg a kellő eszközöket.

Hirlapi cikkeiben, röpiratokban, az egyes
szerb községekkel és városokkal külön-külön
tartott tanácskozmányokban kellett volna erre
a talajt elkészíteni és az utat egyengetni. A ki-
kindai program sikertelensége csak egy ered-
ményt mutathat fel és ez az, hogy lényegesen
hozzájárult a szerb nemzeti párt megbomlasz-
tásához. Ennek idővel meglesznek a maga ked-
vező következményei, úgy a magyar államesz-
mére, mint maguknak a szerbeknek jól felfo-
gott érdekeire nézve.

Ma a szerbek közt három párt van: a
klerikálisok, a mérsékelték és a radikálisok.

A klerikális párt elenyésző kisebbségben
van. Életképességétől megfosztja merev hierar-
chiái jellege, mely a szerb autonómiából a meny-
nyire lehet, ki akarná túrni a világi elemet
Egyházban és iskolában a papságon kívül más-
nak alig akar engedni beleszólást. E nagy am-
bicióra azonban semmi sem jogosítja föl, leg-
kevésbé értelmi súlya, mert a szerb klerus —
tisztelet a kevés kivételnek — bizony minden
tekintetben nagyon hátra van.

A mérsékelt párt is, mely a szerb notabi-
litások budapesti konferenciájában nyilatkozott,
csak kis frakciót képez. Elég kár. Mert e párt
a kongresszust nem akarja politikai tusák szin-
helyévé tenni. Egyházi és iskolai kérdéseket
nem akar politikai álarcnak tekinteni és a kon-
gresszuson mellőzve minden politikát és politi-
kai vonatkozást, csak egyházi és iskolai ügyek-
ben óhajt intézkedni.

A harmadik nagy párt a radikálisok pártja,
mely zászlaját a »Vidov dani« vagyis Vid-napi
zombori konferencián fejtette ki. De ezen párt-
ban is nagy a zűrzavar. Van benne ötféle ár-
nyalat. Vannak benne kikindai programisták,
tranzigensek, akik hajlandók Angyalics »kine-
veztetését« lenyelni, csak jövőre hasonló sére-
lem ne ejtessék az autonómián. Vannak passzi-
visták, akik a vis inertiaevel akarnak boldogulni
és a sült galambra várnak. Vannak köztük a
becskereki program hívei közül is és végül
vannak ott intranzigensek, a kik az »áruló,
hitehagyott, eretnek« Angyalicsnal szöba sem
akarnak állani. Angyalicsnak szerintök előbb
pusztulnia kell, akkor szólhat csak a kongres-
szus másához.

E radikális párt nagy és imponáló párt
volna, ha hívei Okalia ikreiként a szülemés
előtt, anyjuk méhében már össze nem civódtak
volna. Hogy a centrifugal erő mily nagymérvű
e pártban, mutatja a zombori, imént megejtett
kongresszusi képviselő-választás.

Bikár Simon zombori tekintélyes kereske-
dőt, a Vidovdani zombori nagy konferenciának
s a magyarországi szerb kongresszusi képvise-
lőválasztások központi bizottságának elnökét,
az ügyes, eszélyes politikust, legyőzte a Maxi-
movics-Konyovics-párt a választás alkalmával.
Az előbbi a patriarcha személyét illetőleg tran-
zigens, az utóbbi intranzigens, radikális. Igaz,
hogy a zombori választás alig lesz verifikálha-
tó a győztespárt alakilag szabálytalan eljárása
miatt, de a tanulság mégis szembeütő, a
mennyiben a radikális párt főembere azon vá-
rosban, a hol 16 év óta a szerbek felett ural-
kodott, kisebbségben maradt.

E jelenség a zombori program első csa-
tavesztése A zombori programmal különben
az ujvidéki intranzigens, ultraradikális fiatal óri-
ások módfelett elégedetlenek voltak és harag-
gal távoztak a vidovdani konferenciáról Zom-

borból. Ők azt egy óriási demonstrációvá sze-
rették volna tenni a patriarcha ellen, — de tö-
rekvésük hajótörést szenvedett az okos és eszé-
lyes elnök, Bikár Simon, ellenállása folytán.

Seregek vannak, de vezérek, elismert ve-
zérek nincsenek a szerb táborban. Innét a
chaos, mely köztük uralkodik, melyből idővel,
mert a politikában nincs ugrás, az állapotoknak
a magyar állameszmére nézve feltétlenül ked-
vező újalakulása fog képződni, a midőn ma-
gyarok és szerbek nyelvre nézve különbözőni
fognak, de honfui érzelmeiben egyek lesznek.

Az átalakulás öt év óta meglepőleg gyor-
san folyik, jobban, mint a szerbek begyökere-
zett nemzetiségi politikája mellett remélni lehe-
tett. Csak egyet kell kívánnunk: hogy a hal-
dokló szerb chauvinizmus helyébe bizalmatlan-
ságunkkal magyar chauvinizmust ne teremtsünk,
mert az, szükségtelen elkeseredést teremtve,
mindent elronthat. Ez pedig egyik félnek sem
állhat érdekében.

Ily auspiciumok mellett közelg a szerb
kongresszus.

Dr. Margalits Ede.

Az uralkodók találkozósa s a franciák fogadta-
tása után.

Nem vág ugyan szorosán véve körünkbe
a külpolitikai kérdések vitatása: mégis oly fon-
tos események után, melyek bennünket is köz-
vetlenül érdekelnek, s melyek viszonyainkra oly
befolyással vannak, lehetetlen, hogy egyet-mást
el ne mondjunk.

Előre is meg kell jegyeznünk, hogy a leg-
nagyobb tévedés volt a császártalálkozást a
franciák tüntető fogadtatásával összefüggésbe
hozni. Mi magyarok a francia vendégeinkben
nem láttunk egy politikai testületet, hanem lát-
tuk a szabad Franciaország tudományosságá-
nak méltó képviselőit s azon nemzet fiait, kik
annyit küzdöttek a szabadságért, melyért Ma-
gyarországon is annyi vér folyt, s melyet min-
dig szent ereklyeként ápol, — mindig szívesen
látjuk. Az a kölcsönös rokonszenv, mely ma-
gyarok s franciák közt századok óta meg volt,
a jelen körülmények között érdek szövetsé-
gképpé sohasem válhatik. Az a rokonszenv min-
dig megmarad változatlanul, szeplőtlenül, az
összekötő kapcsot képezendik örökre azon esz-
mék, melyekért él, hal, úgy a magyar, mint a
francia — S éppen ezért, mivel ez a barátság,
ily tiszta, ily érdeknélküli, nem kell összefüg-
gésbe hozni oly eseménnyel, amelyben utóljára
is az érdek játsza a főszerepet. Franciaország
barátunk lesz ezután is, de szövetségesünk nem
egy hamar; az egész európai viszonyoknak meg
kell változniok, hogy a fennebbi eset előálljon.

A skiernievicei találkozás viszonzása volt a kremsiri.

A külpolitika azon tér, a hol a legparla-
mentárisabb országban is szükséges bizonyos
ideig a titoktartás, nehogy esetleg a nyilvános-
ság által valami veszélyeztessék. De valamint
az akció első stadiumaiban megengedhető bizo-
nyos határig a titoktartás, úgy van egy pont
a melyen túl a parlamentarizmus első és főkö-
vetelménye szerint a nemzetnek a teljes befo-
lyás, a kizárólagos döntés adandó meg.

Mi hitelt adunk annak, hogy az uralkodók
találkozója a békés akció további folytatását
jelenti. Az események különben kifognak deri-
teni mindent. S éppen azért, mivel az esemé-
nyek már eddig is oda mutattak, hogy a béke-
szövetségnek bennünket veszélyeztető rejtett
céljai nincsenek. Hiszen ha csak a legutóbbi
angol-orosz viszályt vesszük tekintetbe, melyben
a háború kitöréséhez csak egy hajszál kellett,
itt is sokat tett a békeszövetség létele, mely-
nek folytán az esetleges háború nemcsak lo-
kalizáltatott, de még az ellentétek egy időre
békésen ki is egyenlítődték.

Azontul pedig, jóllehet mi csak kombinál-
hatunk, határozottan kinyilvánítjuk azt, hogy
bizunk Tisza Kálmánban; bizunk abban, hogy
az ő hazafias lelkülete nem fogna olyasmibe bele-

egyezni ami kárunkra lenne. Bizunk Tisza Kálmán külpolitikájában.

Az 1867. XII. t. c. azt mondja, hogy a külpolitika a külügyminiszter által az egyes miniszteriumok beleegyezésével intézendő. S hogy Tisza Kálmán olyanba bele nem egyezett, aminek káros voltáról meggyőződött, azt meg fogja mutatni az idő.

De bármit végeztek is a kremsieri találkozáson, az kétséget nem szenved, hogy ahhoz Magyarországnak is lesz, ha kell, szava.

Arra következtettek, hogy az orosz iránti ellenszenvünket e lépéssel akartuk kimutatni.

Az igaz, hogy az orosz se nem volt, se nem lesz oly őszinte barátunk, mint a francia; Oroszországgal való barátságunk mindig az időleges „szívélyes viszony” jellegét hordja magán, míg ezt az esetleg közös érdek fentartja; mi-helyt ez megszűnik, nagyon sok oly pont akad, a hol ezen viszony könnyen átváltozhatik nem szívélyessé.

Oroszországgal való szövetségünk — ellentétben a francia barátsággal — tisztán érdekszövetség.

Hogy Oroszországgal nem nagyon rokonszenvezünk, azt nyíltan bevallja minden magyar ember, hogy az oroszországi eszmékkel a szolidaritást vértünk árán is el fogjuk, ha kell, háritani, az is bizonyos; de másrészt akkor, a midőn Oroszország, legalább ez időszert, külsőleg őszintén csatlakozik a béke szövetséghez, ha ő maga is kész ezt előmozdítani, ha csakugyan az az ő célja is, hogy a béke fenntartassék, úgy ezt a szövetséget mi is elfogadhatjuk.

Gróf Andrásynak s Haymerlenek visszavonulása, Kálnokynak, a pétervári nagykövetség külügyminiszterre történt kineveztetéséről, lassankint lehull a lepel s úgy látszik, már régebben óhajtottuk kivinni az orosz barátságot.

Mi ismételve kijelentjük, mielőtt a kremsieri találkozásról kissé elmélkednénk, hogy azon Oroszország barátságát, mely a békét velünk együtt óhajta előmozdítani, elfogadhatjuk; ellenszenv vagy rokonszenv tekintetbe vétele nélkül kezelt szoríthatunk vele, hogy érdekarátságunkat megpecsételjük s azt meg is tartsuk a d-dig, míg abban a körben mozog, mely érdekeinknek megfelel.

Hogy pedig a szövetség más térére ne vitessék át, a felett örködni — Németország s hazánk kormánya kötele.

Összefüggésben van-e a keleti kérdés megoldásával? Nem tudhatjuk. Talán igen, talán nem. De annak idején meg fogjuk tudni. Mert végezhetnek uralkodók s miniszterek bármit, a döntő szót a parlament, a nemzet. A nemzet nélkül mit sem tehetnek.

Oroszországnak a békeszövetséghez való csatlakozása — mi határozottan hisszük, hogy az csakugyan „békeszövetség” — nyereség Európára, már t. i. a békét óhajtó Európára, határozott nyereség. S nem kell messzire mennünk, csak a legutóbbi eseményekből kulcsolunk, hogy megláthassuk az eredményt. Anglia érdeke az, hogy ha az oroszsal összetűz, ne Ázsiában harcoljon, mert ott maga marad, hanem Európában s a harcot hozzá összefüggésbe a keleti kérdéssel. Hanem, úgy látszik, hiába küldte Sir Drumondot a sultánhoz. Ez idő szerint, a valószínű kombinációt véve alapul, Anglia rosszul számít; háboruja talán nem lesz — ha lesz — Európában. Itt különben Oroszország raffineriája is némileg kiténik, mert a békeszövetséghez való csatlakozása által kivitte, hogy ha összeütköznek is az angollal, ez nem igen fog bővelkedni szövetségeseiben.

Tehát Europa békéjének biztosítására már is meg vannak a lépések téve.

Egyet még meg kell jegyeznem, ha történetek is megbeszélések a keleti kérdésre nézve, semmi esetre sem vonatkozhattak a közel jövőre. Hiszük, hogy az idő nekünk fog igazat adni.

Nagyon könnyen meglehet, hogy Törökország halálharangját megfogják húzni, de még most nem.

Europának békére van szüksége, s I. Ferencz, I. Vilmos és III. Sándor Öfelségeik, nem szövetkezhetnek másért, minthogy e békét Europa felvirágzása érdekében fenntartsák addig, ameddig a viszonyok igénylik. Ezt a nemzetek is helyeslik.

Baloghy Ernő.

Hírek.

Ö Felsége a pozsegi hadgyakorlatok után Szabadkán át Budapestre utazik.

Auner János zsabylai kir. járásbírói albiró, a verseci kir. járásbíróhoz hasonló minőségben áthelyeztetett.

F. hó 29-én fejezték be a szerb kongresszusi választások. A megválasztott 50 világi képviselő

közt 44 túlzó nemzetiségi, 6 mérsékelt; a 25 egyházi képviselő közt pedig 9 túlzó nemzetiségi és 16 mérsékelt. Ekként a túlzó nemzetiségiéek összesen 53-an vannak, a mérsékelték pedig 22-en, tehát nagy kisebbségben.

A bajai kereskedelmi- és ipariskolánál egy ideiglenesen betöltött tanári állomásra 700 frt évi fizetéssel és 150 frt lakbér átalánnyal szept. hó 8-ig tanári keresnek.

A magyar nyelv megtanulására Baján felállított póttanfolyam idei zárvizsgálatai igen kedvező eredményel fejezték be; a mennyiben 45 idegen ajku tanító közül csak 18 képesítettet; 27 pedig megbukott.

Mátéhazi Matkovits Lajos, zentai szolgabíró lakásán mult hó 25-én a bácsmezei szolgabírók értekezletet tartottak, melynek célja a működés egyöntetűségének megbeszélése volt. Az értekezleten résztvettek: Csupor Gyula palánkai, Deák Zsigmond aln. Gósi, Latinovits Gyula bajai, Császár Péter topolyai, Gombos Béla ó-becei, Raics Miklós zsabylai, Kolozsvár Sándor újvidéki és Vissy József hódásági szolgabírók. Másnap Matkovits Lajos csókai villájában ebédet adott.

A zsabylai esperesi kerületben Dimitrievits Misa orsz. képviselő és Borócsa János ó-becei g. k. lelkész lett Dr. Pávlovits és Popits Milos ellenében szótöbbséggel szerb egyházi kongresszusi képviselővé megválasztva.

Hengen Vendel, sztanisiczi illetőségű római növendékpap, öt évi távollét után, orvosi tanácsra, elhagyta Rómát s aug. 26-án Kalocsára érkezett. Pappá szenteltetett Rómában aug. 15-én s másnap ugyanott mondotta első miséjét.

Arverés. Schumacher György kis sztapári lakos 28,903 frtra becsült ingóságai szeptember hó 5-én Zomborban.

A Bács-Bodrogh megyei történelmi társulat szeptember hó folyamán felolvasó gyűlést tart Szabadkán.

A nemzetközi sertés-kiállítás szöke hazai kondor-sertéseket megváltottak kiállítottak: bajsai Vojnich Sándor, Polyakovits Alajos és bajsai Vojnich Jakab.

T. József, a zombori keresk. és iparbank pénztárosának szőlőjében f. hó 28-án egy kis leányka vigyázatlanságból a kútba esett. Szerencsére a közelben dolgozó munkások észrevették s még élve kimentették.

Papp Dániel szabadkai lakos zsidólyes malma mult hó 28-án leégett.

A kir. kúria elvi jelentőségű ítéletet hozott nemrég Illek Terézia munkásnő panasza alapján, ki gázdájának Deutsch Bernát kocsikerécs-gyárosnak parancsára fölment a rozoga padlás-lepcsőn, mely alatta összeroskadt. A munkásnő az eset következtében munkaképtelenné vált s a kir. kúria ítélettel kötelezte a gyárost, hogy a szegény leánynak, a mig teljesen ki nem gyógyul, 24 frtnyi segélyt adjon havonként.

Gyászhir. Tetszett a mindenható Istennek, ki beláthatlan gondviseléssel intézi mulandó életünk napjait, nagyontisztelendő Grün Xav. Ferencz szántovai plébános áldásos életének 49-ik és áldozásának 24-ik évében hosszas, kínos szenvedés és a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után f. hó 29-én éjjeli fél 12 órakor magához szölitani. Az elhunytak hideg tetemei a szántovai kath. templomban szeptember hó 1-én reggeli 10 órakor tartandó gyászmise után fognak az ottani közös sírkertben örök nyugalomra tetetni. — A zombori róm. kath. egyházban pedig az engesztelő szent miseáldozat szeptember hó 5-én reggeli 9 órakor tartatik meg. Szántova, 1885. aug. hó 30-án. Béke hamvain, áldás emléké! A szántovai egyházkerület róm. kath. papsága.

Dr. Hideg Béla nyug. szabadkai városi főorvos, 51 éves korában, hosszas betegeskedése után, mult hó 27-én szívszélhűdéssel meghalt.

Az országos iparegyesület Mayer Károly újvidéki toronyórásmestert ezüst éremmel tüntette ki.

Az erdélyi magyar közművelődési-egylet javára Szabadkáról Jets Vilma és Körtvélyessy Piroksa úrlölgyek ivén 10 frtot adakoztak az „Egyetértés”-nél.

Pivnicán mult hó 24-én egy földmives gazda 8 éves kis fiát a cseplő-gép teljesen összezúzta.

Meghívás. A zombori első önszegélyző-szövetkezet f. évi szeptember hó 20-án d. e. 9 órakor a „Vadászkürt” Népköri helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívottak. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Az első ciklus törzsbeteteinek mikénti kifizetése és nyereségének felosztása. 2. Az alapszabályok 14., 18. és 19. §-nak módosítása, vagy esetleges kihagyása. 3. Netáni indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlés előtt legalább 3 nappal az igazgatóságának írásban beadandók. Kelt Zomborban, 1885. évi augusztus 23-án tartott igazg. ülésből. Millassevits János, szöv. igazgató.

Fontos döntvény az orvosi látleletekre vonatkozólag. Az I—III. ker. büntető járásbíróság a III. ker. rendőrorvost meglelelte, azért, mert egy bűnyűben a beadott látleletet bélyeggel nem látta el. Felebbezés következtében a pénzügyi bíróság 6851. sz. a. döntvényt hozott, mely szerint bűnyűgyekben kiállított orvosi látleletek bélyegmentesek, indokolván a bélyeg- és illeték díjgyezékének 23. §. 3. bekezdésével, mely azt mondja, hogy bűnyűgyi beadványok mellékletei bélyegmentesek.

Bulkesz község a jövő évben üli meg fönállásának száz évi jubileumát. Ez alkalomra Hamel tanító indítványára községi kiállítást rendeznek, feltüntetve mindazt, mi a község multjára, fejlődésére, iparára és mezőgazdaságára vonatkozik. A II. József császár által Németországból betelepített lakosság szorgalmával virágzóvá tette a községet. A falu eredeti neve „Balkézi” volt, mert a Dunától balra esett, de a német bevándorlók ajkán a „Bulkesz” lett belőle. A lakosság a magyarosodás terén szépen halad s gazdaságuk is rendezett. A falu utcai egyenesek, szélesek, a házak szépek és tiszták. A templomot s az iskolát a lakosság saját költségén renováltatta. „Nemzet”.

Bogojeván Linder József gépész hévmérő nélkül csépel.

Szalay László, a szabadkai „Szabadság” szerkesztője, Mayländer Sámuel elleni sajtóperétől elállt.

Lehet-e községi elöljáró az, ki a községgel bérleti viszonyban áll. Borsód megye közönsége, kintelt arra, hogy az 1871. XVIII. t. c. nem rendelkezik világosan arról, hogy a községi elöljárók a községi vagyont ne hasznóbérelhessék, szabályrendeletileg látta szükségesnek e részben intézkedni. Ezen intézkedés a belügyminiszterhez felterjesztetvén, az az 1882. évi 61,912. sz. a. kelt következő rendelettel helyeseltetett: „Az 1871. XVIII. t. c. 73. §-a szerint elöljáróvá csak községi választó lehet. Azt pedig, hogy ki lehet községi választó, a törvény 36. §-án kívül annak 42. §-a körül írván, miután virilista-képviselő az előidézett § b) pontja szerint az, ki a község közjavadalmaiból bérl, nem lehet és választás útján községi képviselő a 42. §. első pontjának végső sorai szerint, ilyen hasznóbérlő szintén nem lehet, nem forog fenn ok arra nézve, hogy a község közjavadalmaiból bérlben tartásán a községi elöljárósági tagsággal való összeférhetlenség e megyei körrendelet útján szabályoztassék.

A községben lakás és település közt különbség teendő. E kérdésben folyó 1885. évi jul. 18-án a belügyminiszter Szepes megye közigazgatási bizottságához 35,813. sz. a. a következő rendeletet bocsátotta ki: „Ezen közigazgatási bizottságnak folyó évi június hó 9-én 500. sz. a. hozott határozata, mely szerint jóváhagyatott Almás község képviselő testületének folyó évi május 9-én hozott azon határozata, melynek értelmében R. L. szepesváraljai lakos az említett községben való lakhatás iránti kérelmével az 1876. V. t. c. 5. §-a alapján elutasítottatott, a megyei főispánnak azon okból tett felterjesztése folytán, mert a közigazgatási bizottság által a községben lakás a községben való településsel egyértelműnek vétetett, felülvizsgálat alá vonatván; miután a községbe való település és a községbeni lakás egymástól eltérő szempontok alá esnek, az előbbi az 1876. évi V. t. c. 5. §-a alapján tagadható meg, az utóbbi megtagadása ellenben csak rendőri intézkedéssel igazolható és fogantatható, a közigazgatási bizottság határozatának megváltoztatásával R. L. Almás községben való településének megtagadása helyben hagyatik, ellenben a lakhatás kérdésének eldöntése külön rendőri útra utasittatik.”

Rác-Militics községe összes tanítóinak egyenként 50—50 frtot szavazott meg a budapesti orsz. kiállítás megtekintetése végett.

Szabadkán a karlovici szerb egyházi kongresszusra világi képviselőnek Miloszavlyevits Milán, ottani ügyvéd választott meg.

O-Becséről írnak: A magas miniszterium utasítása folytán a megyei hatóság elrendelte községünkint a trachomás (szemcsés-kötőhártyalobos) betegek összeírását. Dr. Mikló Ignác, d-rék járásorvosunk azonnal gondoskodott e rendeletről az egészségügyi bizottság összehívásáról, mely az összeírással a két községi orvost bizta meg és tekintve a dolog sürgősségét és községünknek a szállásokat is magába foglaló nagy területét, egy-egy orvosnövendéket is adott melléjük. Mennyire szükséges ezen intézkedés, azt mutatja az eredmény, mellyel az összeírás foly. Már eddig közel négyszáz szembeteget irtak össze. Tekintve ezen baj súlyos és ragályosságánál fogva iszonyuan veszélyes voltát, reméljük, hogy a gyógyításnak szakavatott orvos vagy orvosok általi megkezdéséhez nem várunk megyei és miniszteri rendeletekre, hanem idején gondoskodni fogunk az ilyesztő baj terjedésének megállításáról és kiirtásáról. Ez ez nem könnyű dolog, mert ezen betegség iszonyuan macacs és gyígyításra rendes, pontos kezelés mellett is hosszú időt kíván, avatatlan és rendetlen kezelés mellett pedig egyáltalán nem is gyógyítható.

Meghívó. A verbászi itjóság 1885. évi szept. hó 1-én az új verbászi casinó nagy termében jótékony-célú búcsú-táncmulatságot rendez. Kezdeté 8 órakor. Belépti díjak. Személyjegy 60 kr., családijegy 1 frt 50 kr. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak.

O-Kanizsán a nagy vendéglő dísztermében vasárnap aug. 30-án a mükedvelők által adatot: Vénbakancsos és fia a huszár. Ered. népsz. 3 szék., dalokkal. Irta Sziget József, zenéjét szerkesztette, részben eredetileg írta Bogunár Ignác. Személyek: Veres Csaplár Ocskai Miklós ur, Ilon és Frici gyermekei Gergei Erzsike k. a. és Kafka Andor ur, Ságár Mihály, kiszolgált bakancsos Nemesi Vince ur, Laci fia Palásthi Fábrián ur, Hangos, kántor Tóth Miklós ur, Lidi, leánya Ocskai Hermin k. a., Pista, bojtárfin Csápek Illés, Talléros huszárkaplár Adányi István ur, Huszárörmester Tóth Andor ur, Öreg paraszt Böresök János ur, Huszárök: Mészáros János ur, Jancsics Lukács ur, Mach János ur, Szalkai Pál ur, Pórnök: Adányi Etel k. a., Ocskai Róza k. a., Simányi Anna k. a. Népszín, katonaság. Helyárak: Páholy 2 frt 50 kr. Kőrszék 70 kr. Tálaláspad 50 kr. Földszint 40 kr. Gyermekek 20 kr. Karzati ülőhely 20 kr. Karzati állóhely 10 kr. Kezdeté 7¹/₂ órakor. Előadás után tánc.

Vásárok a megyében szeptember hóban: Bács Almáson 14-én. — Baján 21-ikét megelőző vasárnap. — Bezdlánban 29-én — Csantavéren 24-ikét megelőző vasárnap. — B-Földvár 21-én. — Hódáságon 29-én. — Martonoson Mária névnapja utáni hétfőn. — Moholyon 30-án — Szt. Tamáson 20-án. — Temerinben 4-én. — Uj-Szivacon 23-án. — Uj-Verbászon 12-ikét megelőző hétfőn. — Zsablyán 29-én.

Gombostól Nagybecskerekig vezető helyi vasútra kaptak engedélyt dr. Bossányi Iván s érdektársai.

Ujhelyi Ágoston moholyi plébánosul megválasztott; Gregorius Mihály ideigl. helyettes-lelkészül a lelkiekben Kucurára küldetett. — Kápláni minőségben áthelyeztettek: Virágh István Doroszlóról Bezdlánba, Bászler István Csávolyról Doroszlóra, Klánzky Ferenc Bresztováról Jankovára, Jauch Ferenc Gajdobráról Bresztovára, Firány József Zomborból N.-Militicsre, Pánicsics Jakab Almásról Zomborba, Kulncsics Miklós Bikityről Almásra, Evetovics János Bányáról Bikityre, Pupák János Adáról Zentára.

A szeptember hóra 24 % -ban van megállapítva az arany-árkelet-pótlék.

Moholyi plébánosság egyhangulag Ujhelyi Ágoston ottani adminisztrátor választott meg.

Loncsarics Károly bezdláni illetőségű jelenleg budapesti lakos, vezeték nevét „Ligeti”-re változtatta belügyminiszteri engedéllyel.

Melléklet a „Bácska“ 68-ik számához.

Szabadka város törvényhatósági bizottságának legutóbbi közgyűlésén Szigethy József városi tanácsos indítványára husz tagból álló bizottságot választott az országos kiállítás tömeges látogatásának előmozdítása végett. E bizottság elnökekül Jankovich Aurél főispán, alelnökéül pedig Mamusics polgármester kéréstett föl.

Königskecht Ignác csébi lakos 3518 frtra becsült ingatlanai szeptember hó 27-én Palánkán elárvereztetnek.

Külán Riebl Károly 4820 frtra becsült ingóságai szeptember hó 3-án elárvereztetnek.

Dr. Hoffer Lipót Makoról eljegyezte a kedves és szeretetreméltó Basch Lola kislányt Csantavérről.

Felhívás. Az adai m. kir. földműves iskola a folyó évi november havában második tanfolyamába lép. A folyó évre 15 új első éves növendék vétetik fel, kik az intézetben teljes ellátást nyerne.

Miután a belső növendékek száma korlátozott, felhívjuk mindazon Bács-Bodrogh megyei szülők, gyámok, testületek és egyének, kik gyermekeiket vagy pártfogoltjaikat az intézetbe adni óhajtják, hogy ezen szándékukat az intézet alólirt igazgatótanárral mielőbb tudatni sziveskedjenek, minthogy különben az idegen megyékből jelentkezők — kiknek száma már eddig is tekintélyes — fognának felvétetni.

A tanítás kiválólag gyakorlati irányú s az elmélet csak a legszükségesebb dolgokra terjesztetik ki. A tanfolyam 2 évig tart.

Felvételi feltételek a következők.
a) Betöltött 16 éves életkor.
b) Erős, egészséges testalkat.
c) Irni, olvasni, számolni — tudás.
d) Fedhetlen erkölcsi magaviselet.
e) Szülői nyilatkozat, melyszerint a szülők vagy gyámok kötelezik magukat, hogy miután a tanuló az ó akaratukkal lép az iskolába, azt onnan a tanfolyam bevégezte előtt ki nem veszik, ellenkező esetben az államkincstárnak kártérítést nyújtanak.

f) A szülők elhatalmazása esetén, kívánatra az ifjú elbocsátatik ekkor kártérítésre jogosítva az intézet nincsen.

g) A belépő tanoncok minden néven nevezendő munkát végezni kell.

h) Belépéskor a tanulóknak 2 öltözet ruhát kell hozni. Ezenkívül el kell látva lennie két pár fehérneművel, 2 pár lábbelivel, két törülközővel.

Elemezéséről az igazgató gondoskodik, mely egyszerű, izletes és tápláló eledelből áll.

Fizetési kötelezettség évi 150 frt, melyből 30 frtot munka megváltási átalány címén visszakapnak évnegyedenkénti s utólagos részletekben.

Bővebb értesítés kívánatra készséggel adatik.

Szobonya Bertalan,
igazgató tanár.

Rendőri hírek.

Kélics Száva gyilkossággal terhelt és szökésben levő egyén, 25 éves, 167 cmtr. magas, nőstén, erős testalkatú, hosszás arcú, barna arcszínű, homloka közép, szemöldöke barna, szeme kék, orra pisze széles, bajusza szőkes, szája rendes, fogai ép-k, szakállá nincs, álla hegyes, vállban görbült, arca öreges kinézésű, beszéd szerbül, ért magyarul, körözötték s kézrekerítése esetén a legközelebbi kir. ügyészségnek átadandó.

Mann Tamás bajmoki lakos egy pej, 10 éves, hámos, csillagos és bélyegtelen kanca lóról szóló löleletet elvesztett.

Misits Lázár ósodvai lakos kárára folyó évi aug. 5 én virradóra a mezőről 1 drb 9 éves, hátulsó bal combján P. S. bélyeggel ellátott 100 frt értékű pej paripa, s 1 drb 4 éves, hátulsó ballábán egy vágás látszó 65 frt értékű bélyegtelen pej paripa lovat ismeretlen tettesek elloptak.

Soós János keresztúri lakos udvarából f. hó 13—14. közt éjjel ismeretlen tettesek következő lovakat loptak el, u. m.: egy közép nagyságú világos pej, 7 éves, kanca, hátul balról égető bélyegű; egy világos pej, 3 éves, kanca, bélyegtelen, kissé csillagos, hátulsó bal lábára kесе; egy sárga, 3 éves, kanca, fej és bélyegtelen és egy pej, kanca, 12 éves, jegytelen, hátul jobbról S. I. bélyegű lovat.

Péteváradról mult hó 28 án két rab szökött meg, kik közül az egyik élethossziglani várfogságra volt ítélve.

A keresztúri felelős határőrök által m. hó 5-én egy pej szőrű, 5 éves, csillagos homlokú, fehér orrú, hátulsó ballábára kесе paripa bitangságba vétetett.

Bognár András küllai lakos c-izmadia kárára m. hó 3 án a vásártéren levő zárt ládájából, annak feltörése után ismeretlen tettesek 45 pár különféle nagyságú közönséges urj eszmát mintegy 250 forint értékben elloptak.

Szabó Mihály keresztúri lakostól m. hó 3—4 között éjjel udvarából, a kőfal kerítés kibontása mellett egy 3 éves, sárga kanca, hátulsó balcombján IC bélyeg, 150 frt ért. és egy 7 éves, pej, fiaskanca, homlokán kis csillagos, bélyegtelen lovat, egy 3 hónapos esődör csikóval, egy csikó, mint az anyja hátulsó lábai kések, szintén 150 forint értékben elloptak.

Kollár Ferenc bajmoki lakosnak f. évi július 11-én egy 8 éves, hámos h. j. B. S. bélyegű pej kanca és egy 4 éves, hámos, hátul bal lábára kесе s h. b. JN bélyegű sötét pej kanca lovat, valamint ugyanakkor Lukács Antaltól egy középszerű jó karbau álló kocsit, Odrí Ferentől pedig két lóra való szerzámot elloptak.

Kiszácson a községi legelőről Traneziszy András ottani lakos kárára egy drb 6 éves, sötét pej színű, jegy- és bélyegtelen kanca, és egy drb 8 éves, fekete színű, mindkét füle hasított jegyű, hátul a jobb combján V. bélyegű kanca; Nikoltits Mita ugyanottani lakos kárára pedig egy drb 9 éves, pej színű, jobb füle kivágott bal füle hasított jegyű, hátul jobbról F. G. bélyegű kanca lovat eddig ismeretlen tettesek elloptak.

Popa Lázár csurogi lakostól f. évi július 26 án egy mind a két szemére vak 10 éves, pej paripa ló, rongtott bélyegű, gyanus járlat végett bitangságba vétetett. Esetleges árverezése szept. 19-én.

Petrovác községben f. hó 17-én éjjel a legelőről Cserveni Pál ottani lakos kárára egy darab 8 éves, lakó színű, hátul és bal lábára kесе, paripa, és egy darab 4 éves, világos pej színű kanca; Legény János ugyanottani lakos kárára pedig egy darab 11 éves, sárga szőrű, homlokán egy kissé csillagos, hátul jobbról C P bélyegű, kanca lovat eddig ismeretlen tettesek elloptak.

Kancsár Antal mélykúti lakosnak folyó évi augusztus hó 12. és 13-ika közt éjjel egy 160 méter nagyságú, 3 éves, setét pej, kanca csikója, bal combján K M bélyeggel, csillagos, hátul jobb lábán kесе, bal lapockáján tenyér nagyságú fekete foltal és egy 159 méter nagyságú, 3 éves, világos, pejkanca csikója, a bal combján K M és bélyeggel elloptattak.

Zsáki István lopásért jogérvényesen 2 1/4 évi börtönrre ítélt rab a szántai rabmunkaháztól megszökött, nyomozandó s elfogatása esetén a legközelebbi kir. ügyészséghez kísérendő. 30 éves, nagysága 165 cm, testalkata erős, arca kerek, arcszíne piros, haja barna, homloka közép, szemöldöke barna, szeme barna, orra rendes, bajusza barna, szája rendes, fogai épek, szakállá nincs, álla kerek, különös ismertető jelei: bal arcán egy szemölcs, illetőségi helye Zenta, anyanyelve magyar, juhász, nőstén, ruházata állami rabruházat.

Irodalom.

Altalános iskolai atlasz kaptunk, mely Méhner Vilmos kiadásában jelent meg. Ez atlasz, mely népiskolai használatra készült s melyet György Aladár nézett át és látott el a borítékon statisztikai adatokkal, az eddigi hasonló atlaszokat főkép azzal mulja felül, hogy nem csak nagyobb és terjedelmesebb, hanem a mellett pontos és a mi fő: igen tiszta nyomású. Nagyon figyelembe veendő dolog ez a tanítók részéről. Mert voltak atlaszaik, melyekkel csak azért nem érték célt az iskolákban, mivel a nem tisztá nyomás miatt a gyermek nem ismerete ki magát a térképeken. Méhner Vilmos atlaszának éppen az az előnye, hogy a gyermek tájékozását a térképen tisztasága, pontossága és kellő nagysága igen könnyűvé teszi és így jelentékenyen előmozdítja a földrajz tanulását. Az atlasznak ára 36 krajcár, tehát igen csekély tartalomhoz képest. Egyes térképek is kaphatók belőle, melyeknek ára 10—10 krajcár.

Bács-Bodrogh megyei tanítók közgyűlése.

(Vége)

Felszólaló különben jelezte saját álláspontját is, melyet az olvasókönyv szerkesztésében elfoglalni kíván. Ehhez azonban csak úgy szólhatnánk hozzá, ha azt részletesebben is kifejtette volna, a mi — megengedjük — egy egyszerű felszólalás folyamán alig lehetséges. Altalában csak annyit akarunk megjegyezni, hogy míg előadó túlságosan sokat markolt, addig felszólaló csupán a kedélyképző és a reálanyagra támaszkodván, nagyon is keveset vett fel, már pedig eltekintve az általunk is káróztatott Herbert-Ziller-rendszerrel, a mesét, a mondát alig nélkülözhetjük az olvasókönyvben. Részletesen szólott még a tárgyhoz Bakódi zentai tanító. Konkrét javaslat a felszólalók részéről különben nem tétetvén, Gräff tanfelügyelő úr módosító felszólalása után előadó beadványa a tétel újabb megvitatásának alapjául elfogadott és visszaszámraztatott a választmányhoz, mely az ügyet esetleg nyílt kérdéssé tette, egyuttal alkalmat adjon a netáni ellentétes álláspontok bővebb kifejtésére.

Az idő nagyon előre haladván, elnök a kitűzött tételek további tárgyalását egyelőre megszakasztá és áttért a folyó ügyek elintézésére. Különösen kiemelendő itt a választmány azon dicséretes elhatározása, mellyel az egyesületi évkönyv kiadását hozta javaslatba. Ez intézkedés, mely elvitázzhatlan haladást jelez az egyesület életében, bizonyára nem kevésbé fog hozzájárulni, hogy újabb ösztönzést adjon az egyesületi tagok munkálkodásának. Az évkönyv 8 ivnyi terjedelemben 500 példányban fog megjelenni és az egyesületi tagoknak annak idején díjmentesen küldetik meg. Miután még a jövő évi közgyűlés helyéül Baja városa tüzett ki, elnök úr a gyűlést felfüggesztvén, a tagok a Hungaria szállóba távoztak a 200 teriékű bankettre. Ugyanitt tartott megelőző este az igen kedélyes és vig ismerkedési estély.

A banketten az első felköszöntőt elnök mondotta a közoktatási miniszterre, a másodikot Mamusich Lázár Szabadka város polgármesteré az alispánra. Felköszöntőt mondottak még a távollevő megyei tanfelügyelők, ki a gyűlést táviratilag üdvözölte, továbbá dr. Bartsch Samu bajai képezési igazgatóra, mint alelnökre és a szabadkai tanító-testületre, mint házigazdára, végül Bruck újdíéki ipariskolai igazgató a jelen volt hölgyeket éltezt.

A lakoma után alelnök a gyűlést újabb megnyitván, következett a II. számú tétel tárgyalása a felhívott oktatásáról a magyar nyelv elsajátítása érdekében. Előadóként szerepelt Weigang János, az apatini kör tagja. Weigang egyike az apatini kör és az egész egyesület legtevékenyebb, legmunkásabb tagjainak. Szívesen emeljük ki szorgalmát és dicsérijük buzgóságát és bár jelen dolgozatát is általában dicsérnünk lehet, fogadja el tőlünk azt a jó tanácsot, hogy ne tekintse munkája értékének mérveit a kérdésnek minél nagyobb terjedelmű és szélesebb körű felölélést, ha mindjárt erre a választmány bírálói elhatározása által ösztönöztetnék is. Egészén más az, ha valamely szaklap részére dolgozunk és ismét más, ha dolgozatunkat felolvasásra szánjuk. A túlságos részletezés elapítja a felolvasást és csökkentti az iránta támadható érdeklődést. Jobb szerettük volna, ha e helyett élesebben pointirozza a tanítás menetét, melyet a felhívott oktatása tekintetében követni kíván és ha módszerének didaktikai irányelveit nagyobb határozottsággal jelzi. E mellett azon reményben, hogy dicséretes munkásságának még sok szép tanujelét fogjuk látni, ajánljuk neki, hogy iparkodjék a jövőben előadásának egyhangu modorát levethetni és a meny-

nyire higgadt komolyságtól telik, a felolvasás hangjába némi élénkséget és egy kevés pathoszt bevinni.

Majd Valder Jakab, bajai polgáriskolai tanár szólott a tanítói nyugdíj-törvényről és olvasta fel ezzel kapcsolatos határozati javaslatát. Az 1875. évi XXXIII. törvény ugyanis, mely 10 éven át csaknem száználom nélkül haladt el anyai nyomorúság mellett, mint tudjuk, a közoktatási miniszter ígérete szerint a jövő évben revízió alá jő. Előadó kimutatja azt a nevelés, de szomorúan neveléses szükmarkúságot, mellyel a törvény a tanítókról, azok özvegyeiről és árváiról gondoskodik. Reményli azonban, hogy most, midőn az alap az 5 milliót csaknem eléri, midőn a tanítók és a községek járulékaiknak összege évről évre szaporodik, nem lesz szükség arra a túlságos óvatosságra, melynek nyomasztó befolyása alatt e törvény létre jött, mert a törvény mai alakjában inkább sújtja, mint segíti a tanítói osztályt. Sújtja pedig 3 vesszővel is. Nevezetesen azon tanítók, kik a jelen törvény életbe léptekor betöltötték 55. életévüket, vagy egészen kimaradtak a nyugdíj-intézmény kötelekéből vagy amennyiben felvétettek, évi nyugdíjuk minden növekedés nélkül száz forintban állapított meg, özvegyeik pedig egyszersmindenkorra 100 frtot kapnak. Viszont azon tanítóknak, kik a törvény életbe léptekor 55. évüket meg nem haladták, beszámítható szolgálati időjük csak 1870. évtől számíttatik, rendes nyugdíjuk 250 frt, mely ha 1870. évben már 30 évi praksizuk is volt, csak 1910-ben válik teljesen esedékessé. Végül bárki is csak akkor élvezheti rendes nyugdíját, ha legalább 40 éven átszolgált; de e mellett 65. évét betöltötte, mely 300 frtnyi alalmazására azonban vajmi kevesen tartathatnak igényt, miután tudvalevőleg a tanítóknak csak 17%-a éri el 65. életkorát. Ajánlja elfogadásra a III. egyetemes tanítógyűlés végrehajtó bizottságának határozati javaslatát. A fennebb vázoltakhoz nem igen kell kommentár és bár jól tudjuk, hogy a revízió alkalmával is a számok rideg törvényei fognak dönteni, de annyit azt hisszük joguk van a tanítóknak megkövetelni, hogy a számok kérlelhetlen logikája mellett a méltányosság szava is figyelembe véssék. Hogy miért követelhetik a tanítók részükre e méltányosságot, azt elmondották már mások elegendő, sokszor nagyon is hangzatos frázisokban, legyen szabad reményleni, hogy volt e frázisokban némi őszinteség is. Ne feledjék azonban a tanítók, hogy az a méltányosság nagyon is aluszékony gyermek, mely ha folyton üstökénél nem fogjuk, elalszik, akár mindörökké. Sajnos, de már ez így van a mai világban. Ugyanazért kár, hogy az előadó súlyt nem fektetett, vagy legalább nem figyelmeztette a közgyűlés tagjait azon életre való indítványra, mely a III. egyetemes tanítógyűlés végrehajtó bizottságának határozati javaslatába ugyan fel nem vétetett, de a szent-istváni gyűlésen élénk vizshangra és pártolásra talált, mely szerint a tanítók igyekezzenek a választási kerületek szerint orsz. képviselőket pártkülönbség nélkül annak idején informálni és ez ügybeni támogatásra felkérni.

A gyűlésterem már sötételni kezdett, midőn előadó felolvasását befejezte. Elnök sajnálatlalt jelenti, hogy a szabadkai kör egyik vidéki tagjának soron kívül beérkezett, de minden tekintetben feltűnő dolgozatát az idő előrehaladottsága miatt a gyűlés mellőzni kénytelen, de a maga részéről gondoskodni fog, hogy e kiváló dolgozat az évkönyvben minden bizonynyal helyet foglaljon. Végül egy rövid, de meleg hangú beszédben az egylet tagjaitól búcsút vevén, a közgyűlést befejezettnek nyilvánítá, mire a jelen voltak szeretett elnöküket többszörösen megjelneve és egymástól is a jövő évi viszontlátás reményében búcsút véve, széjjel oszlottak.

Plébánosválasztás Moholyon.

Alig hangzott el a gyászének boldogemlékü jó öreg plébánosunk, — a köztisztelőben állott „Miska bácsi“ felett, már újabb hirdetés és hangoztatás a torony érelyelve, hogy Moholy fiatal, egy évig működő, plébánosa meghalt. Csakhamar gondoskodott rólunk az egyházban és a hazában egyenlő fénytel tündöklő főmagasságú bíboros érsek atyánk, hogy hívei lelki vezető nélkül ne maradjanak; miért is ideiglenes helyettes lelkészül ft. Ujhelyi Agoston urat volt kegyes iderendelni, kinek 6—7 heti hasznos működése után ft. Szulik József ur öngagsága, mint érseki biztos, értesíti a moholyi r. k. egyházközség elnökét, hogy ő csász. kir. apostoli Felsége 1877. május 7-én kelt legfelsőbb elhatározásával a kegyuri jogot Moholy r. k. hitközségének adományozván, az ennek folytán hozott alapszabályaink IV. rész 38. §-a értelmében a hármas kijelölést tartalmazó egyházközségi irat kezzeinél van; és így az elnökséggel egyetértőleg elhatározottat, hogy az aug. hó 22-én tartandó közgyűlésre a plébánosválasztás tüzetik ki tárgypontul.

Elérkezvén a várva-várt nap, megjelent délutáni fél 4 órakor a tanásteremben az egyházkerületi főnök, mint érseki biztos, ki is az általánosan ismert ékeszölésének szabatos könnyűségével, a teljes számban jelen volt egyházközségi tagoknak üdvözlése után, szépen emlékezett meg az örökkévalóságba kültözött buzgó plébánosunkról; fölment ihletséggel körvonala az ünnepé varázsolt napot, annak jelentőségét. Ennek végeztével átadta a főpásztori hármas kijelölést tartalmazó lepecsételt hivatalos levelet, kérvén a gyűlést a választás megejtésére.

Elnök átvette az érseki biztostól ömenciájának Kaltentlebenben aug. hó 11-én 1959. sz. alatt kelt iratát felbontá és a becsatolt kérvényekkel együtt a védnökségi jegyzőnek átnyújtá, ki azt felolvasván, kiderült, hogy a moholyi r. k. lelkési javadalomért a 7 folyamodó közül első helyre Ujhelyi Agoston, itt helyi ideiglenes plébánoshelyettes, második helyre Kleiner Lajos, kalocsai nagyobb papnövevény aligazgató, és végre harmadik helyre Garay Károly, szabályi plébánoshelyettes jelöltetett ki.

A felolvasott leirat, illetve a nevek elhangzása után a választóközség „eljen Ujhelyi Agoston plébánosunk!“ hangos kifejezésben tört ki, a lelkészed szüntével pedig az elnök következő kérdést intézett a gyűlés tagjaihoz: nem volna a t. választók között

olyan, ki talán Ujhelyi helyett más jelölre kívánna adni szavazát? Miután az intézett kérdésre az első választ nem nyert, következő határozatot mondotta ki: „Mintán ezen egyházközség általános óhaja az első helyre jelölten összpontosul, ezek után Ujhelyi Agoston ur itt helyi ideiglenes plébános-helyettes választott meg a legpéldásabb egyetértéssel, közfelkiáltással ezen hitközség plébánosává.” Szünni nem akaró éljenek és számos tarackdurrogások között menesztett egy küldöttség, ki a megválasztott plébánost felkérte arra, hogy megjelenvén, az elnök által ezen egyházközségnek bemutatassák. Mielőtt az ünnepeit a tanácsterembe lépett volna, a ház folyosóján egy fehérbe öltözött leánya rövid, de szívlehető üdvözlés között, kezesök mellett egy gyönyörű virágcsokrot nyújtott át neki. A teremben a jelen volt 52 választónak lelkes óvációk közepette mutattatt be plébánosul.

Erre az új plébános meghatott szerénységgel mondott köszönetet a választóknak azon bizalomért, mellyel őt mai napon megajándékozták; egyben teljesítet igére mindazon köteleket, melyek az egyház és a haza által a hívek javára kívántatnak. Ezen szívből jövő köszönetnyilvánítás után a fő-aktus véget ért.

A gyűlés tagjai, a jelenlevő uri vendégek és a nagy sokaság kísérete a naphőst a lelkészlakba, hol nem maradhatott el a magnus áldomással egybekötött és különféle alakba öntött jókívánatoknak kiapadhatatlan forrása. — Esti 8 óra után a helybeli ipartársulat rendezett igen sikerült fátylószenetet, mely alkalommal zenekísérettel, zászlók elülvitele mellett, hitfelekezet nélküli beláthatlan ünnepélyes népsokaság, kokárdákkal díszített és fátylát vivő iparosok nagy menete szép rendben ért a paplakhoz, hol nem virágos, hanem egyszerű és mindannyiunk érzelmét híven visszatükrözőtető szavakban üdvözölte megválasztott plébánosunkat B. P. Mire nt. Ujhelyi plébános ur adott válaszában gyönyörű képletekben viszonyította önmagát a hívekkel és a társadalommal szemben. A tapintatos finomsággal elmondott beszéd gyújtott és nagy hatást tett.

A páratlan ünnepély záradékát képezte a fehérbe öltözött leánykák sora, kik a fátylafénynél, szebbnél szebb virágcsokrok átnyújtása mellett, mondtak az ünnepeltnek egy-egy alkalomszerű mondkát.

Az ekként megejtett választás és ünnepély után a nép a Rákóczy-induló hangjai mellett a legszebb rendben és csendben haza vonult.

Végül pedig legyen szabad ezen örömmünnepet, melyet ezrek hálaforrása tett azzá, azon óhajjal zárni, hogy: ad multos annos!

Moholyon, 1855. augusztus 25-én.

Kleiner János,

r. k. egyházközségi jegyző.

Szántova, 1855. aug. 30.

„Elhunyt visszajöhethetetlenül” Grün Xav. Ferenc plébános. — A klerus egy szerető paptársát, az intelligencia egy kedves finom uri embert, a szántovai nép szerető atyját, gondos lelképásztortát veszítette el. Méltán nevezhetjük őt a nép halottjának, mert hisz' ő szerettét rang-különség nélkül, és szerették őt mindnyájan.

De hiába! el kellett távoznia tőlünk, a halál mely nem ismer pardont, elmetszette életfonalát 49-ik évében, élte delén, a férfi kornak legtetszesebb virulatában.

7—8 hónapja annak, hogy a halálos csapást mérő betegségek első szimptomái jelentkeztek nála. Eleinte csak gyenge karcot érzett torkában, majd napról napra égetőbb fájdalmak jelentkeztek nyelés alkalmával. De tekintélyes orvosok rögtöni konzultációját elhalasztotta, s csak mindön a baj aggasztó fordulatot vett, — dum mala per longas invaluere moras — akkor ment Budapestre Navratil orvoshoz, ki torokbajokban tudvalevőleg első tekintélyünk. — 12 napi ottlét után némi könnyebbülést érzett; orvosa haza küldte, jobb idők beállta esetére Balaton Fűredre utasítván. Fűredről 3 heti ott időzés után teljesen megtörve haza jött; ekkor már egész ijesztő mérvben állottak elő a gége-vésznek határozottan fölismerhető tünetei.

Környékezte, — kedves rokonai — gyöngéden szerető ápolással igyekeztek enyhíteni nehéz fájdalmait. — Jöttek jó barátai, hogy még egyszer, talán utoljára meglátogassák a kedves beteget, egyik is másik is könnyelt szemekkel intik feléje: „Isten hozád távozó.” — Vonaglásának utolsó napjaiban, midőn torkának kínzó fájdalmai miatt abszolúte nem ihatta a vizet, maga elejébe tette a hűsítő itallal telt poharat, nézte, nézte, hozzá nyúlt, de alig hogy érintette ajkával, tantáusi kínok közt kellett vissza tennie. — Vége az éjjel aug. 29. fél tizenkettőkor roppant fájdalom közt kiszendvedt. Rideg sirja felé kísérve meglevenitve látom a jeleneteket, melyet Gyulaink oly szépen zeng: „Vissza néz még a határral. Sir megnyílik, sir bezárul” . . .

S most én, e sorok írója — kit a kedves elhunyt, mint papi állásában segítő társát, szeretetének egész odaadásával ölelt — midőn e sorokat gyászoló szívvel feledhetlen emlékének szenteltem, ezt azon biztos tudattal tettem, hogy gyászavatálára csorduló könyveimnek patakzásától kísért zokogásom nem csak az itt összegyűlt, de még a sírokban könyező tisztelőinek áldalom sóhajaiban is visszhangra találand.

A boldogult született 1837. július hó 1-én Zomborban. Fölszenteltetett 1862. július hó 27-én. Káplánkodott Bajmokon és Zomborban. 1871—76-ig, katekétája a zombori elemi iskolában, egyúttal a nyiló főgymnasium első hittanára volt. 1876-tól hat éven át f.-sz.-iváni administrator. 1882-től fogva szántovai plébános volt.

Ó-Becse, 1855. aug. 26-án.

(István király orsz. ünnepe megülése. — Botrány. — Apai gyöngéd intelmek. — Szenttamási szegénység. — Elégétel.)

Szent István első királyunk ünnepét, mint az egész országban mindenütt, ugy nálunk is a lehető legnagyobb fényvel ülték meg. Az ünnepélyes nagymisét és szent-beszédet a prépost-esperes-plébános ur

tartotta meg. Jelen voltak szokás szerint egy a hivatalok képviselői, mint az igen nagyszámú valóban magyar ájtatos nép. A városon kívül a liget mellett a nevezetesebb pillanatokban moszár-lövészek hirdették messze vidékre a nagy napot. A templom karzatán szép bariton-hangú kántorunk meghatóan énekelte a „Hol vagy István király? téged magyar kíván”, a szív mélyébe beható, egészen magyar zamatú ősi éneket, melynél meghatóbb talán csak a „Feltámadt Krisztus e napon” kezdetű ének lehet.

Sajátságos véletlen az, hogy aug. 18-án ünnepeljünk dicsőn uralkodó királyunk születése, — 20-án pedig dicsőn uralkodott volt első királyunk neve-napját. Oly jól esik szívből elmondanunk: „Isten éltesse királyunkat”, harmad nap pedig: „áldott legyen emléke királyunknak”, látni az ájtatos híveket, amit a templomban egyik nap hálát ad Istennek, hogy oly király van, a milyennel egy ország sem dicsekedhetik és harmad nap kegyelettel emlékezni meg a legjobb volt első királyról. Nem mindenki született vallásosnak, de született embernek s a kinek a két napon kebele melegebben nem dobog, az nem méltó, hogy embernek nevezessék, de nem lehet, hogy a ki e két nagy nap tiszteletére tartott templomi ájtatosságnál jelen van, legyen bár a legvallástalanabb is, némi vallásosságot ne érezzen kebelébe szívárogni, tapasztalván az isteni gondviselés véghetetlen bölcs, jótékony intézkedését, a mikor hazánkban oly nagy királyt adott elsőül, s a honalapítást ezred évének közeledtével szinte oly nagy királyt ajándékozott, a milyent tőlünk az egész világ irigyl s a ki e hazáról a jövőre is apai szeretettel gondoskodva, egyetlen fiát, leendő utódát olyan-nak nevelte és neveli, hogy ugy reá, mint dicső atyjára Istennek csakis a legnagyobb áldását könyörög-hetjük és hogy még igen sokáig lehessen alkalma dicső atyja védszárnnyai alatt, nemzetének tovább is kiismerésére és ennek boldogítása céljából szükséges tapasztalatok megszerzésére. Ily fejedelmek alatt azután csakugyan teljes meggyőződéssel mondhatjuk el, hogy: „Magyarország volt is, de lesz is!”

Az ünnepélyes isteni tisztelet után ünnepies hangulatban, mondhatom a legnagyobb megbotránkozással értesültünk arról, hogy az izr. templom e nagy napon is a délelőtti órákban munkások mazolási munkákat végeztek.

Nem hivatkozhatunk törvényre vagy rendeletre, mely első királyunk ünnepén az ily munkát határozottan büntetés terhe alatt tiltaná, hanem felemlítjük azt, hogy a munkások mind keresztény emberek, de legnagyobb része magyar ember is, sőt egyik munkavezetőjük határozottan magyar ember, gyakran látható a templomban, tehát gyanyitani lehet, hogy vallásos embernek is szeret feltűnni. Már azután, hogy egyeztethető ez össze azzal, hogy eltűri azt, hogy munkásai Szent-István napján mazoló-munkával foglalkozzanak?! Az izr. hitközség ennek a legsekelelyebb mértékben sem okozója. De ennek is, ha tudomására jön az, hogy a templomépítés alkalmából már több ízben — a vasárnap megszenteltetésé miatt — felszólalás, sőt feljelentés is történt, nem hiszem, hogy kelemenesen essék, mert ők is a X. parancsolat hívei, ezek márványba vésvé díszlenek a templom homlokzatán, ezekben pedig egy fő pont az: „az ur napját megüljed” — ők meg is ülik, elvárható tehát tőlük, hogy tehetségük szerint oda hassanak, miszerint vasárnap — országos törvény is parancsolván ezt — a velők szerződéses viszonyban álló vállalkozók, munkavezetők által megünnepeltessék. Annaira haugoztatott hazafiságtól pedig szinte méltán elvárható volna, hogy mikor az egész ország megünnepeli István király ünnepét, mikor a királyunknak emelendő emlékszóborra valláskülönbség nélkül adakoznak, Ó-Becse-ől is el lehetne mondani, hogy több rendbeli panaszer merült ugyan fel az izr. templom építése alkalmából a vasárnapok megszenteltetésé miatt, no de ez tisztán vallási dolog s a törvény értelmében megtorolható és követelhetjük, hogy megtorolva is legyen, de István napja országos ünnep levén, e napot minden vallásfelekezet megünnepelte, még az izraelita templom sem dolgozott a munkások! Ez ugyan nem volna érdem, mert ez kötelessége Magyarországnak minden polgárának, tehát az építés vállalkozója és munkavezetőinek is, de legalább nem botránkoztatna meg bennünket éppen akkor, mikor ez országos ünnep megünnepeléséről a templomból, ájtatos, kegyeletes érzelmekkel telve kijövünk! Ne csak mi tartuk meg a törvényt, ne csak mi viseljük magunkat úgy, hogy másokat meg ne botránkoztassunk, hanem intézkedjünk úgy, hogy a kire hatni tehetségünkben áll, azt is a törvénytisztelet és hazaszeretet érzelmekre buzdít-suk, szükség esetén kényszerítsük, de egyáltalában meg ne engedjük, hogy törvényellenesen és hazafiatlanul viselje magát. Nem elég uraim a nem kedvesen hangzó neveket, magyarabbnál magyarabbakkal felcserelelni, hanem tetteinkkel is ki kell mutatni azt, hogy magyar hazában, magyarok vagyunk, magyarul érzünk, ebből kifolyólag ne engedjük meg azt, hogy bárki is dicső első királyunknak évenként egyszer megtartani szokott ünnepét botránkoztatólag megsértse. A munkásokat pedig már csak azért is, hogy az indító okot megismerne az ember, jó volna kikérdezni arra nézve, vajjon ön-jószántukból tették e azt, a mit tettek, vagy pedig netán fenyegetés, erőltetés folytán? mert ez nem tréfa dolog, ez eljárás izr. polgártársaink saját hazafias jó hírnevők megóvása céljából is feltehető volna!

Ha már a délelőtről említést tettem, kell, hogy a nap további folyamát se hagyjam figyelmen kívül.

Este felé 6—7 óra között Ó-Becse-ének a templom környékén megfordult halandói nem mindennapi jelenetnek voltak szem- és fültanui. Ugyanis a közeműltbe visszapillantva, meg kell említenem azt, hogy egy helybeli uri embernek csinos leánya van, de meg van egy fiatal szinte csinos uri ember is. Történt vala pedig, hogy egykoron ezen csinos fiatal pár a szülők beleegyező nyilatkozata folytán, hallomás szerint formálisan eljegyeztetett, halasztó hatállyal csak azon egy körülmény bírván, hogy a fiatal leány még nem egészen bűjt ki a rövid szoknyából, vagyis igen fiatal levén még arra, hogy egy gondokkal küzdő — különben szép állású férfinak — az élet tengerén hajóját tova röpitő vitorlájá legyen. A szép, gyengéd viszony egy darabig háborítatlanul fenállott, egy-

szere azonban megszünt. Nincs jogunkban, de nem is érdekel firkészni az okokat, hogy miért? Ez egészen privát dolog, senkinek semmi köze hozzá, de már ahhoz igenis, a mi kérdéses estefelé történt, t. i. a fiatal ember társával sétált, a leány apja pedig őt utolérve, szó nélkül ruhaporoló ostort huz ki kabátja alól s azzal a mi rosszat sem sejtő fiatal emberen párszor végig huz. Van-e a világnak az az embere, a ki ily közönségre ne azzal köszönjön vissza a mi a keze ügyébe esik? Jelen esetben is a fiatal ember bizony visszavágott még pedig sétatálcával, ezen kölcsönös érintkezések képeznék a szóbeli házassági szerződésnek tetteles megpecsételését. Nem bocsátkozunk bele ezen kölcsönös óvációk bírálásába, de a kik ott jelen voltak, saját beismerésük szerint nem nagyon épültek ezen — a középkorra valló eljárás. Nem épülhettek ezen morális tekintetből, de nem is tarthatják célra vezetőnek, mert szép nóta az és igaz: „A virágnak megtiltani nem lehet!”

A szerb kongresszuson képviselőül megválasztottak: Borota János ó-becsei kerületi esperes-plébános és Debelyacski Izidor ó-becsei lakos.

A járásosztás előtt dúsgazdag Szenttamási község az osztás után oda jutott, hogy l-lkészeit és egyéb hivatalnokait már második hónapja fizetni nem képes. Ez olyan baj, a melyen még Ivanics Sándor biztos sem segíthet, legfeljebb segíthetett volna akkor, mikor az osztás eszméje megpendült. A járás-föld is elmondhatja: „Majd eszedbe jutós még, de már akkor késő lesz”. Ó-Becse közönsége okulhat még e szomorú példán, mert láthatja azt, mikép alakul a dúsgazdag község koldus községgé át! Még nem késő.

E becses lapban közöltem egyszer, hogy a város-ház udvarába beültetett kútágasként egykor sz repelt dísz-fákra nézve nincs kilátás, hogy életre ébredjenek. Es uram fia! nem csak életképességüknek adják nyilvános jelét, hanem leveleket is hajtának. Kénytelen vagyok tevédesemet nyilvánosan beismerni már csak azért is, mert D. bátyánk, kerti igazgatónk ezt rám parancsolta. Mikor pedig ő koromfekete bajuszát csavarva valakire valamit ráparancsol, ennek szót nem fogadni nem csekély következményű dolog, különösen fiatal, szép nők kedvence levén, a ki vele ki-köt, az a nőket is sérti. Azért kedves D. bátyánk bocsásson meg az elhírtelenkedett véleménynyilvánításért, inkább azt is beismerem, hogy a városligeti kertészet az európai műveltség színvonalán felül áll.

r. l.

Temerin és Járek utolsó megtámadtatásának és pusztulásának napjai.

— Thim Józseftől. —

Jelen lap hasábjain Temerin és Járek utolsó megtámadtatásáról és pusztulásáról egész kis irodalom keletkezett; ennek dacára a kérdés „mely napon pusztult el a két helység s melyen támadtattak meg?” pozitív megoldva nincs Csodálatos, hogy ép azok, akik a kérdés tisztázását célul tűzték ki, s ezen szempont által vezérelve, léptek síkra, a helyett, hogy megoldották volna a kérdést, azt még bonyodalmasabbá tették. Figyelemmel kísértem az egyes szemtanúk feljegyzéseit, melyek igazán oly becses anyagot tartalmaznak s adnak felvilágosítást az egyes harcok lefolyásáról, hogy bátran mondhatjuk: azon híres vitéz-tettek, melyeket az 1868-ban megjelent budapesti „Honvédnaptárak” mesélnek el, (Temerin és Járek alatt a magyarok vitézsége! Orsz. Honvédnaptár 1868. 34 l. és Vén honvédnaptár 1868. 14 l.) eltűnnek s helyüket — fájdalom — a futás hasznos eszelekedetei foglalják el.

Ha Horváth Mihály, a nagy történetíró, sorait olvassuk, kiviláglik, hogy az aug. 26. 28. és 29-iki harcok együvé tartoznak, egy és ugyanazon, a szerbek által tett kísérlet eredményeül foghatók fel.

Jausz János aug. 31-ére teszi az utolsó támadást az elhamvasztás előtt és ugyancsak erre a napra a falvak pusztulását.

Szalkay Gergely szeptember 11-ét mondja a pusztulás napjának.

Dudás Ödön a szemtanúkra bizza a dátumok megállapítását.

Novák Antal aug. 30-ára teszi éjjelre.

Válics János aug. 29-ét tartja annak. A felsorolt adatok alapján tehát Szalkay Gergely adatai használhatatlannak — kell a dátumokat meghatározunk. Mindenekelőtt két kérdés merül fel; először: mely napon történt az utolsó támadás a szerbek részéről? másodsor: melyik napon pusztultak el a falvak?

Az első kérdést megoldandó, a következő eredményre fogunk jutni: az utolsó támadás aug. 29-én éjjel 3/4 11 órakor történt.

Horváth a „Függetlenségi harc történetében” (II. kiad. I. köt. 400—401. l.) „aug. 26-ára” teszi az első támadást, a másodikat „két napra később”, tehát 28-ára s a harmadikat azaz utolsó 29-ére, a midőn „Sztrati-mirovics éjjel tájban ugyanazon rendben, mint az elmúlt napon” támad.

Válics János Horváthtal tart. A második támadás „csakugyan 28-án történt” mondja; az utolsó „29-én”. Ezen kérdésen belül most új kérdésekre akadunk, mikor történt a 28. és 29-iki támadás reggel-e vagy este? Az aug. 28-iki támadásról idevágólag Horváth mitsem szól, de Válics megmondja, hogy ez délután 4 óra tájban történt. Az aug. 29-ére Horváth azt mondja „éjjel tájban támadtak a szerbek”; de ebből nem tudni a 28-át követő éjjel utáni órákat érti-e, vagy a 30-át megelőző éjjel előtteket-e? Válics 3/4 11-et emlit, tehát ez csak a 30-át megelőző órákra szólhat. Eszerint Horváth és Válics állításai után az utolsó támadást aug. 29-én éjjeli 3/4 11 órakor intézték a szerbek.

Nézzük mint hozhatók vonatkozásba Novák és Jausz állításai. Novák azt mondja aug. 30-án éjjelkor történt a támadás. Eszerint ő 1/4 órával, esetleg (ha az nap esteli óráit veszi számba) egy napot téved; Jausz határozottan egy nappal téved. En azért csatlakozom Válics és Horváth állításaihoz, mivel ők ketten egybehangzóan jegyezték fel a napokat, másrészt meg Horváth bizonyára a hivatalos jelentést használta fel.

Norák és Jausz — Szalkayt szóba sem hozva — egyedül állnak.

A másik felvetett kérdésre „melyik napon pusztultak el a falvak?” következőleg felelek meg: Temerin és Járek aug. 30-án pusztult el.

Az utolsó támadás, mint megállapítottam, aug. 29-én éjjeli 11 órakor történt. Válics azt mondja, a járeki támadás után „éjjeli 2 óráig” (tehát 30-án) nyugton voltak Temerinben, s csak azután gyújtották fel a falvat Jausz is éjjeli 2 órát emleget; (az igaz 31-én 2 óráig, de ez mitsem tesz. A dátumban tévedt, de az órában nem) ebből foly, hogy Temerin aug. 30-án éjjeli 2 óra után borult lángba.

Járek pusztulását illetően egyedül Jausz János ad felvilágosítást, ezt szerinte reggel 7 órakor gyújtották fel a szerbek, s az általam megállapított dátum szerint aug. 30-án.

Röviden összegezve az egybevetés útján nyert adatokat: az utolsó támadás 1848. aug. 29-én, a falvak pusztulása aug. 30-án ment végbe.

Költemények.

I.

Legyen a költő: mint a nap.
Dalai: vídám sugarak

Legyen a költő: mint az éj.
Dalai: nagy bú, szenvedély.

Legyen a költő: mint a fa.
Dalai: enyhe sátor.

Legyen a költő: mint az ér.
Dalai: tüde habfűzér.

Legyen a költő: önmaga
Dalai: önhasonlata.

Legyen a költő, a mi lett,
Mikor — embernek született.

II.

El-elmegyek, meg-megjövök,
Künn keservek, itt örömek;
Ott az élet szilaj harca,
Itt a gyermek szelíd arca.

Ott örökös téli hideg:
Sivár lelkék, fagyos szívek.
Itt vidáman felhangzó
Tavaszi dal, pacsirta-szó.

Örök harcban, küzdelemben
Ifjuságom' eltemettem.
De a gyermekszeretemben
Feltámadt a szívem, lelkem.

III.

Azt mondják: röpülnek...
— Mert a vágyuk vonja —
Az igazi költő
Megteszi, nem mondja.
Azt mondják: akarják
S el lesz érve a cél.
Az igazi költő
Nem az akaratról,
De a szívről beszél.

Én nem is tudom, hogy
Minek is rohannak
Mindig az egeknek,
— Vaktában a falnak; —
A ki nem is mondja,
Az van ottan éppen;
Én oda jutottam,
Az én egem ott van:
Kedvesem szemében.

Én nem is tudom, hogy
Micsoda egy lélek,
Mely hideg sziklák közt
Keresi a fésket.
Az én kicsi féskem
Gerlicék lakása;
Csak kihallik onnan:
Galamb nevetése,
Gyermek kacagása.

Repülök-e, vagy csak
Lenn vagyok a földön:
Nem tudom, de éltem'
S hogyalak közt töltöm.
S hogy költőnek méltán
Tartanak-e engem:
Nem tudom, — de dallal
Tele van a szívem,
Tele van a lelkem.

IV.

Hogy kesergik sokan, mások
A tovatünt ifjúságot!
Nagy bohóság! hisz az élet
Mindig terem jót és szépet.

Mi az ábránd? Álom híme.
Nem virág az, csak a színe.
Mi az élet? A valóság.
Terem kórót, terem rózsát.

Ha a szíved' elpazarlod:
Járd majd a pusztát tarlót;
Ha megőrzöd szíved', lelked':
Járd majd a rózsakertet.

Dömötör Pál.

Miért nem házasodik meg Cingár Euzsebius ur?

Humoreszk.

Kezdehetném én ezt a szomorú történetet illetően képen is, hogy: „van-e, ki a nevet nem ismeri?” De mivel alapos okom van hinni, hogy kedves olvasóim közt (dacára annak, hogy Euzsebius ur „a maga nemében, hat pusztai falu környékében a legpáratlanabb gyerek”) igen is lesznek olyanok, kik nem ismerik: megmondom hát magam, kicsoda légyen voltaképpen Cingár Euzsebius ur?

Nos, Euzsebius ur egy 25-26 éves fiatal ember, deli természet, gyönyörű vörös bajusz és egy virágzó borbélyüzlet tulajdonosa a cigány utcában, No 11. alatt, a miről különben minden irástudó ember meggyőződhetik, ha fáradságot vesz magának a boltajtóra akasztott címtábláról leolvasni, a mint következik:

„Fodrászati műterem.”

Alább ismét:

„Friseur, Rascur & Harschneide Salon“
És Euzsebius ur üzlete nemcsak a hangzatos címeknek, hanem valóban a „kor igényeinek” megfelelőleg van berendezve. A belépő figyelmét mindenképpel egy, a Bach-korszakból fennmaradt és roccó stílusban épült kanapé köti le, mely méltán helyet foglalhatna a nemzeti múzeum régiség-tárában, a mennyiben annó 1851. jan. 10-én ezen a kanapén ült és rózszat Euzsebius ur atyja által, ki szintén a fodrászat egyik szakavatott és buzgó művelője vala. Az Isten nyugosztalja! Ezután következnek egy taliga-szerű alkotmány, melyről még az öreg Pulszky is bajosan tudná megmondani, hogy mi volt, vagy mi akar tulajdonképpen lenni? (Euzsebius ur ráfogta, hogy karszék és „a mit ő mond, hinni kell!”) Ez arról nevezetesen, hogy valamikor kerekében járt. Van továbbá egy, a könggrázi komédiát ábrázoló kép, azután egy ketté repedt velencei tükör és végül az egyik sarokban egy asztal, mely azon egyszerű okból áll a sarokban, mert három lába lévén, nem igen akart máshol egyenesen megállni. Ezen az asztalon vannak Euzsebius ur műszerei: valódi angol beretvák, foghúzó, olló, fésű, bajuszpedrő, pomádé stb.

A mi Euzsebius ur személyiségét illeti: ő teljesen tudatában volt magasztos hivatásának és egészen tisztában volt azzal is, hogy ma már nem az állás teszi az embert, hanem az ember teszi az állást, ott van például Lesséps Ferdinánd, egy egyszerű mérnök és — világhírű ember; miért ne lehetne tehát egy fodrász is a maga szakmájában Archimedes, vagy Munkácsy?

Ilyen világnézet mellett igen természetes, hogy Euzsebius ur főüdvöskéje oda irányult, hogy magát az általános műveltség névelőjén fantarsa. Az ő jel-szava volt: „Haladjunk a korral!”

És ő haladt minden tekintetben!
Külső megjelenése mindenkor megnyerő, öltözéke kifogástalanul elegáns: egy sárga quadrolirozott überziher, sötét-kék nadrág, cilinder kalap, (melynek te-tején a figyelmes szemlélő az idő vasfogainak némi nyomát fedezhette föl kisebb-nagyobb lyukak alakjában, melyeket azonban Euzsebius ur bámulatos élelmességgel cukorpapírossal igyekezett elhúntatni); továbbá lackcipő (a tandlertől) és végül téglavörös keztyű (melyeket egy Kundschaft ott felejtett).

Műveltség dolgában Euzsebius ur szintén nem kimélt semmi áldozatot: járt színházba, tánciskolába; harmonikázott, koresolyázott; olvasott regényeket, verseket; sőt előfizetett a „Harsona” című jeles napilapra, melyet minden áldott nap a címtől kezdve, a legutolsó hirdetésig végig olvasott, a minek aztán természetes következménye lón, hogy Euzsebius ur mindig friss újdonságokkal kedveskedett a tisztelt Kundschaftoknak, s oly behatóan részletezte az öngyilkosságokat, rablógylókosságokat és betöréseket, akár csak a „Budapest”.

Ilyen körülmények között éppen nem lehet csodálni, ha Euzsebius ur üzlete egyike volt a leglátogatottabbaknak s így legvirágzóbbaknak.

És ki hinné? Euzsebius ur még sem volt boldog. Mert hát utóvégre, ha az ember borbély is és ha mindjárt quadrolirozott überziherje van is: az a kis húsdarab a hatodik és hetedik borda között mégis megköveteli a magát.

„A virágnak megtiltani nem lehet,
Hogy ne nyíljék, ha jó a szép kikelet...”

Éneklő Petőfi és Euzsebius barátunk kénytelen neki igazat adni; mert hiszen saját magán tapasztalja. Mióta meglátta a Lakatos Treszkát, (a ki a vasuti főmérnök urnál szobaciusi minőségben van alkalmazva) azóta úgy érzi, mintha kicsérlették volna: nem találja sehol helyét, lőt-fut egész nap, mintha valamit elvesztett volna; s ha beretválni akar, a foghúzó veszi kézhez, ha pedig nyírni kellene valakit, akkor zicher a beretvákat szedi elő s csak akkor veszi észre tévedését, mikor a jámbor Kundschaftot uár beszappanozta.

S mi ennek a következménye?
Az inas suttymban röhög; a legény fejét csóválja; a Kundschaftok meg pláne egész komolyan beszélnek egymásnak, hogy: „Euzsebius ur megbolondult; pedig kár érte, nagyon derék, solid fiatal ember volt” stb.

Es Euzsebius ur már csaknem azon a ponton van, hogy maga is elhagyja, hogy csakugyan megbolondult.

„Ennek véget kell vetnem!” — tört ki végre belőle — „igen, véget vetek; nyilatkozni fogok.”
Nyilatkozni! Az ám, könnyű ezt mondani; de hogyan?!

Ez most a kérdések kérdése.
Es Euzsebius ur két álmatlanul eltöltött éjszaka után arra a meggyőződésre jut, hogy mégis csak legjobban lesz, ha egy alkalmas versben nyilatkozik; mert abban a véleményben van, hogy egy „hangulatos” költemény mindig nagyobb hatással (ez pedig a fő!)

van a gyengéd női szívre, mint a legszebb szerelmes levél prózában. De meg Euzsebius ur különben sem nagy barátja a prózának.

Elokereste tehát a „Harsona” tavali és ideai számaint és kutatott, a mi azonban (fájdalom!) nem vezetett a kívánt eredményre, a mennyiben az említett jeles közlönyben előforduló költemények között egy sem találtatott olyan, a mely Euzsebius ur érzelmeit méltóan tolmácsolhatta volna. Csupa régi, el-koptatott frázis; Euzsebius ur pedig valami újat szeretett volna.

Egy fényes terv tehát füstbe ment.
Ekkor, két ismét álmatlanul eltöltött éjszaka után eszébe jut Ibolyafi Tihamér (alias Csóka Mihály) József-városi kántor, a ki nemcsak jeles paedagógus, hanem „tehetséges ifjú költő” is és, mint ilyen, a „Harsona” munkatársa. Ez a szörnyen derék ur nem egyszer mondta Euzsebius urnak, hogy miért nem versel? hiszen kitünő tehetség; különösen a lyrára van benne „vastag ér”.

No, ha ez így van, (már pedig így van, kérem alásan, annyi bizonyos!) miért ne csinálhatna Euzsebius ur is egyszer verset??

Bizony megpróbálja!
S néhány órai vajadás után csakugyan fejébe vette, hogy maga készít egy „hangulatos” költeményt, a melyben szívet az imádott Treszka előtt kitarja és fölajánlja.

S Euzsebius ur már előre látta a rengeteg hatást, melyet készítendő költeménye (s különösen ama körülmény, hogy „maga” készítette) elő fog idézni. Már látta, mint dől az imádott leány karjai közé s már hallani vélte édes suttagását: „Tied, tied egész a siring!...”

S Euzsebius ur végtelenül boldognak érezte magát...

Másnap fölkereste Csókát Mihály jeles lyrikust némi „utasításokért”, a miket az a legnagyobb készséggel meg is adott, miután előbb 5 porció gulyást (Csóka ur maga 3-at) és kilenc liter bort elfogyasztottak (persze Euzsebius ur kontójára).

Euzsebius ur haza sietett és egy hétig tartó „előkészületek” után hozzálátott a költemény elkészítéséhez, a mi nem ment ugyan valami könnyen, de négy hét alatt mégis szerencsésen megbirkózott vele.

A mint elkészült, rögtön rohant vele Csókához, hogy a jeles kritikust véleményét meghallja. Csóka három pár tormás virsli és 8 krigli sör elfogyasztása után (a mi természetesen megint Euzsebius ur kontójára történt) a lehető legszebben nyilatkozott a költeményről; s különösen kiemelte a nagyszerű ódai lendületet (saját szavai szerint „schwung“-ot), mely az egészen átvonul.

Euzsebius ur el volt ragadtatva; s boldogságtól ragyogó arccal szavalgatta a (Csóka szerint) „jól sikerült” és „hangulatos” költeményt, melyből van szerencsém kedves olvasóimnak mutatni az első strófát ide iktatni:

„Oh, angyalom, oh, bűbajos Treszka,
Olyan karesú vagy te, mint egy deszka!
Mért nem szeretsz? hej, ezem a zúzad!
Fáj a szívem... mintha fogam' húznád...
(A többi strófa természetesen szintén ilyen sikerült volt.)

Most Euzsebius ur kapta magát és letisztázta a jeles költeményt, a mint illik, rózsaszín levélpapírra, nem mulasztván el egyuttal néhány rövid sorban megemlíteni, hogy legközelebbi vasárnap, ha ő nagysága városligeti sétáját végzendő, lesz oly bátor, személyesen tisztelegni és kegyes engedelmével haza is kísérni. Azután rózsaszín borítékba zárva, lepecsételte s ráírta a címet:

„Mélyen tisztelt
Lakatos Treszka urnó
ő nagyságának
Snabl János indzsellér urnál

Budapest

Nyúl-utca 10. szám.”

Ezután elrohant a postára, földalta a levelet s ezzel — mint, a ki jól végezte munkáját — teljes lelki megnyugvással haza ballagott s epedve várta a legközelebbi vasárnapot.

Soha még napok olyan hosszúak nem voltak; Euzsebius ur mindegyiket egy-egy örökkévalóságnak képzelte.

De hát végre mégis csak elérkezett a várva-várt vasárnap is. Euzsebius ur gálába capta magát és kibakartott a városligetbe, hol csakhamar szerencsésen ráakadt az érdemes amazonra, ki azonban nem volt egyedül, hanem egy másik hölgy és egy jól megtermett furvélér káplár kíséretében.

Euzsebius ur szíve hangosan dobogott, a mint meglátta s úgy vette észre, mintha végtelen boldogság sugárzanék a drága ideál arcáról és mintha biztatólag mosolyogna feléje.

Euzsebius ur tehát nem habozott sokáig; egyet rántott quadrolirozott überziherjén s valódi figarói pozitúrába vágta magát, flaszolett-hangon kezdé:

— „Nagysád meg fog bocsátani a vakmerőségért; van szerencsém magamat bemutatni: én Cingár Euzsebius, fodrász vagyok, cigány utca Nro 11. alatt.”

— „Ugy? Örvendek.” Zengé Treszka s ezzel a furvélér káplárhoz fordulva, kacagva mondá: „das ist der Stockfisch.”

Lón erre rettenetes habotázás, mind a hölgyek, mind a vitéz hadi részéről. Euzsebius ur pedig olyformán érezte magát, mint az, a kit nyár közepén jeles vízzel nyakon öntenek; hol sápadozott, hol pirult.

Tekintetbe véve azonban a furvélér káplár hatalmas ökleit, jónak látta dühét magába fojtani és a lehető legjámborabb arccal elsompolyogni, (a mi ismét Euzsebius ur rengeteg bölcseségéről tanuskodik.)

Haza érve, első dolga volt az inast eldöngötni; azután ünnepélyesen megesküdt, hogy sohasem házasodik.

S egész a mai napig meg is tartotta esküjét.

Fritzer Antal.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

A zombori csitaonica [olvasókör]

haszonbérbe adja a zombori fő-téren, a város legszebb és legelénkebb helyén fekvő házának földszinti részét f. 1885-ik évi november hó 1-ső napjától számílandó három egymásutáni évre, vendéglőképen.

A vendéglősnek kizárólagos joga van a ház emeleti helyiségeiben is jó italt mérni, tiszta kávéval és étellel felszolgálni.

A feltételek Jerászovits János igazgató úrnál betekintheők.

Írásbeli zárt és az igazgatóságra címzett ajánlatok f. évi október hó 1-ső napjáig fogadhatnának el, melyek felett a hátrózat azonnal meg fog hozatni.

Zombor, 1885. augusztus 29.

1-1

Jerászovits János,
igazgató.

352. szám.
1885.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy gyilkosság és rablás büntetével vádolt Vlaskalics János és Juhász Zsófia 306 frtra becsült házi eszközökből álló ingóságai nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverés a 977/1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Hódsághon leendő eszközzésére 1885. évi szeptember hó 12-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódsághon, 1885. évi augusztus hó 29-én.

Oltványi Gyula,
kir. bírósági végrehajtó.

BITTERMANN NÁNDOR

könyv- és könyvnyomdai intézete

ZOMBORBAN

a megye palotájában.

Elfogad minden e szakba vágó rendeléseket pontos szolgálat és

jutányos ár mellett.

Községi hivatalos nyomtatványokból nagy raktár.

748 szám.
1885.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kulai tek. királyi járásbíróóság 3371. számú végzése által kulai kir. kincstári uradalomnak javára Karch József és neje Majnner Magdolna ellen 1272. frt tőke, ennek 1884. év április hó 1-ső napjától számílandó 6% kamatai és eddig összesen 79 frt 71 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt és 1644 frtra becsült törzsfu, fazindely és szobabutorzatból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3371/1885. számú kiküldést rendelő végzés folytán, a helyszínén, vagyis Kulán alperesek lakásán leendő eszközzésére 1885. évi szeptember hó 12-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Kulán, 1885. évi augusztus hó 21-én.

Gvosgyák Gábor,
kir. bír. végrehajtó.

Pályázat.

Ezen kir. államjóságigazgatóságnál a nagym. kir. pénzügyminiszterium folyó évi 45364. sz. magas rendeletével hat hó tartamára engedélyezett öt (5) frt napidij esetleges kiküldetések alkalmával a szabályszerű utiköltségekkel egybekötött napidijas mérnök-segédi állomást betöltendő. — Felhívhatnak a pályázni kívánók, miszerint mérnöki oklevéllel, eddigi alkalmaztatásukat előtűntető bizonylatokkal, ugy nemkülönben illetőség helyükről beszerzett erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt kellően bélyegzett folyamodványukat legfeljebb **folyó évi augusztus hó 30. napjáig** ezen kir. államjóságigazgatósághoz benyújtásuk.

Szeged, 1885. augusztus 25-én.

2-2

M. kir. államjóságigazgatóság.

Árlejtés.

A zombori kir. ügyészség felügyelete alatt álló zombori kir. törvényszéki fogház és ideiglenes börtön, az apatini, hódsághi és kulai kir. járásbíróági fogházak és a szántai rabmunkaházban elhelyezett rabok s foglyok 1886. évi élelmezésének biztosítására **f. évi szeptember hó 27-én d. e. 9 órakor** a zombori kir. ügyészség hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött árlejtés fog tartatni.

Az árlejtés mindenek előtt a fennebb elősorolt letartóztatási helyek együttes, kellő eredmény el nem érése esetén egyenkénti élelmezésének biztosítására irányulandó.

Bánatpénz az összes fogházak együttes élelmezésének vállalkozásánál 775 frt. Külön a zombori kir. törvényszéki fogház és ideiglenes börtönnél 500 frt, az apatini, hódsághi és kulai kir. járásbíróági fogházaknál egyenként 25—25 frt, végül a szó. tai rabmunkaházbanál 200 frt.

Az árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt a zombori kir. ügyészségnél s fentebb nevezett kir. járásbíróóságoknál megtekintheők.

Felhívhatnak a vállalkozni óhajtók, miszerint szabályszerűen felszerelt, bélyegzett s bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat az árlejtési határidőig a zombori kir. ügyészségre címezve nyújtásuk be, esetleg a szóbeli árlejtésnél személyesen vagy meghatalmazottjaik által jelenjenek meg.

Zomborban, 1885. évi augusztus hó 21-én.

A kir. ügyész ur szabadságon:

Simits Erneszt,
alügyész.

3-2

A KÖZELGŐ TANÉVRE.

Minthogy folyó évi szeptember hó 1-ével a nép- és közép-, valamint egyéb más iskolák kezdődnek, bátorítok ezennel könyvüzletemet a t. tanítóknak, tanároknak, tek. iskolai hatóságoknak tiszteletteljesen ajánlani. A Franklín-társulat, Szt. István-társulat, a m. kir. egyetemi könyvnyomda kiadványai, valamint minden más, bármely nyelven és bárhol megjelent és hirdettet könyvek és tanszerek egy és ugyanazon áron nálam minden időben megszerezhetők. A megrendeléseket vidékre leggyorsabban, pontosan és lelkiismeretesen mint eddig, ugy ezentul is legnagyobb készséggel fogom eszközölni.

Kelt Zomborban, 1885. évi augusztus hóban.

KARAKASEVICS MILIVÓJ könyvkereskedő.

(Bikár S. ur házában, fűtőca.)

4-3

EGY a jegyzői teendőkhöz teljesen jártas és önállólag működni képes egyén, előnyös feltételek mellett **azonnal** alkalmazást nyer **BAJMKON**

Rédei Lajos
jegyzőnél.

Zombor, 1885. Bitterman Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

Ház-eladás.

Zomborban, a Szelence külvárosban fekvő és Veszelinovits Mária eddigi tulajdonát tevő ház, szabad kézből, tehermentesen, kedvező feltételek mellett, jutányos áron, jelenlegi tulajdonosa

Mihajlovits György

által eladatik, esetleg bérbe is vehető. — Venni szándékozók bővebb felvilágosításért a tulajdonoshoz forduljanak. 3-1

200. szám.

1885.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódsághi kir. járásbíróóság 1186. számú végzése által id. Trischler X. Ferenc hódsághi lakos javára Hausz Mátyás ellen 227 frt tőke, ennek 1883. évi szeptember hó 29-ik napjától számílandó 8% kamatai és eddig összesen 37 frt 15 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt és 360 frtra becsült lovakkal álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1456/1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Hódsághon leendő eszközzésére 1885-ik évi szeptember hó 10-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódsághon, 1885. évi augusztus hó 29-én.

Oltványi Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

Pályázati hirdetés.

Bács-almási magyar-bunyevác vegyes ajkú leány-gyermekek hat évi tanfolyamú és német ajkú leánykák 1-ső osztályának tanítónői — ideiglenesen betöltendő — állomására pályázat hirdettetik.

A pályázókban a kellő képesítésen kívül megkívántatik a jelzett tannyelvek teljes ismerete.

Ezen állomásokhoz csatolt javadalom évi 300 frt osztr. ért. és az iskola-épületben egy szobából álló szabad lakás, fűtéssel.

Ugyancsak bács-almási német, bunyevác és magyar vegyes-ajkú kisedek óvodájánál ideiglenesen betöltendő tanítónői állomásra hirdettetik pályázat.

A pályázók kellő képesítés mellett kell, hogy a három jelzett nyelv helyes ismeretével birjanak.

Ezen állomás javadalma évi 400 frt o. é és az iskola-épületben szabad lakás, téli fűtéssel.

A megválasztandó köteles lesz saját költségére gondoskodni a szükséges segéd-személyzetről.

Mind a kétrendbeli pályázatok határideje **f. évi szeptember hó 14-ére** tűztetik ki.

Megjegyztetik, hogy az ideiglenes állapot egy éven túl alig fog terjedni.

A pályázók köllőleg felszerelendő és az almási kath. iskolaszékre címezendő folyamodványaikat, alólírt kerületi esperes-tanfolyagelőzőhöz küldjék.

Kelt Bács-Almásán, 1885. évi augusztus hó 24-én.

Csicsáky József,
ker. esperes.

190. sz.

bv. 1885.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódsághi tek. kir. járásbíróóság 574. számú végzése által Krusetz János zombori lakos és a bácsi segély-szövetkezet javára Antity Jusztin és társai ellen 600 frt tőke, ennek 1884. év május hó 4. napjától számílandó 6% kamatai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt és 1680 frtra becsült lovak, marhák és disznókból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1394/1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Déronya község-házánál leendő eszközzésére 1885. évi szeptember hó 14-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódsághon, 1885. évi aug. hó 29-én.

Oltványi Gyula,
kir. bír. végrehajtó.